

[Hauch.]

esseløse, i alt Fald for den almindelige Vælger, og det virker i høj Grad svækkende for den Respekt, den parlamentariske Forsamling har Krav paa hos den almindelige Vælgerbefolkning. Det er en Misforstaaelse at tro, at enhver Sekt, der maatte opstaa her i Landet, den være sig af politisk, religiøs, folkelig eller erhvervsmæssig Art, har Krav paa at lade sin Røst høre i Landets lovgivende Forsamling. Lad dem arbejde i deres Foreninger og Sammenslutninger i fuld Frihed, men lad dem vokse op til en virkelig Folkebevægelse, før de faar Ret til og Krav paa at tale med i Landets lovgivende Forsamling. Hvad skal vi med disse Døgnfluer her i Rigsdagen? Mange af dem har laant deres Ideer fra fremmede Lande og fremmede Forhold, som ingen virkelig Grokraft har i vort Folkesamfund. Den Giftplante paa Parlamentarismens Ager, som er ved at gro op ogsaa her i Landet, burde man luge væk i Tide, det kan ellers blive for sent, og vi har nok at henvise til i saa Henseende fra andre Lande. Det er dog de store Hovedretningslinier i det politiske Arbejde, det kommer an paa, i hvert Fald dersom det er Hensigten at styrke Parlamentarismen og det virkelige Folkestyre.

Vort Parti kan ikke medvirke ved Gennemførelsen af det Grundlovsforslag, der her foreligger. Vi er naturligvis villige til i Udvalget at optage en Forhandling for at finde et Grundlag, der maatte være i Stand til at samle Rigsdagens fire store Partier. Efter de Forhandlinger, der hidtil har fundet Sted, i Kommissionen, i Rigsdagen, i Pressen og ude i Landet, skulde det ganske vist paa Forhaand regnes for udelukket, at der kan komme noget ud af disse Forhandlinger, og saadan vil det formodentlig ogsaa vise sig at være. Dog er det ganske øjensynligt, at de 2½ Parti, der danner Trekanten omkring dette Forslag, har gjort sig skyldig i en Fejlvurdering med Hensyn til Venstres Stilling til Forslaget. Det fremgaar af alle Forhandlinger i Kommissionen og i Folketinget, at Trekanten har næret den forkerte Opfattelse, at Venstre kom nok med paa det Hovedgrundlag, som Forligsforslaget er bygget op paa. Hvor tit og hvor længe holdt Spørgsmålet ikke, og hvor ofte fik vi

ikke Besked om, at nu maatte vi tage Tilløb og stige ind, thi ellers kørte Spørgsmålet fra os. Den Illusion maa vel nu være uigenkaldelig bristet. Om dette kan faa nogen Indflydelse paa Flertalspartierne, ja, det er jo det, der skal vise sig under Sagens Behandling i Udvalget.

Venstre har ikke haft Bud efter dette Forfatningsforslag eller efter en ny Forfatning med indgribende Ændringer. Vi mener fremdeles, at der ikke er noget i Vejen for at gøre Tidens Gerning under den nuværende Forfatning. Men da vi erfarede, at nu skulde det ske, og da alle inden for Partiet, alle uden Undtagelse var enige om, at dette Makværk af en Forfatning, som her foreligger, vilde vi ikke have vort Navn knyttet til, optog vi Forhandlinger med vor Landsorganisation, med vor Presse, og Resultatet heraf blev et Forslag, som vi alle staar fast sammen om; et Forslag, som jeg ikke her ved Sagens første Behandling skal komme ind paa at omtale; det bliver der formodentlig rig Lejlighed til ved anden Behandling, hvor denne Forhandling hører hjemme.

Hvad det foreliggende Forslag angaar, skal jeg allerførst henvise til de Taler, som mit Partis ærede Medlemmer i Folketinget, de Herrer Brorsen og Krag, har holdt; saafremt ærede Medlemmer her i Salen ikke allerede har læst disse Udtalelser, kan jeg anbefale, at det sker; her er en lærerig Anvendelse for en ledig Stund.

Dernæst skal jeg gøre nogle Bemærkninger om, hvorfor Venstre ikke ønsker at medvirke ved Gennemførelse af Forslaget i den foreliggende Skikkelse. Hvad det rent forfatningsmæssige angaar, er dette Forslag jo hverken Fugl eller Fisk, selv om den højtærede Statsminister naturligvis har Ret i, at i Praksis har man naaet, hvad man vil, den enkelte Valgdags afgørende Indflydelse, indtil Perioden er udløbet og næste Valgdag forestaar. De Opgaver, Rigsdagen kan enes om at løse, vil efter Forslaget faa frit Løb, selv om det drejer sig om indgribende Ændringer i bestaaende Forhold, som maaske slet ikke har været forelagt Vælgerne, ja, end ikke er antydet under den foregaaende Valgkamp.

Man vil formodentlig heroverfor anføre, at der er givet Lejlighed til Folkeafstemning, hvor der kan stemmes for eller